

Praha dne 16. 7. 2025
Č. j.: MZP/2025/270/977
Sp. zn.: ZN/MZP/2025/270/256
Vyřizuje: Mgr. Martina Pšeničková
Tel.: 267 122 436
E-mail: Martina.Psenickova@mzp.gov.cz

Odpověď k žádosti o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Ministerstvo životního prostředí obdrželo dne 7. 7. 2025 Vaši žádost o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“) týkající se emisních povolenek. Ve své žádosti požadujete následující informace:

1. *Kdo je, a z jakého titulu – kým byl pověřen, příjemcem peněz za emisní povolenky v České republice, případně v EU, nebo jinde, kam se vybrané peníze z ČR zasílají.*
2. *Kdo, a z jakého titulu, stanovuje cenu emisní povolenky pro ekonomický subjekt a pro individuální osobu.*
3. *Jakého cíle se chce prodejem emisních povolenek dosáhnout.*
4. *Jak velká částka byla za emisní povolenky souhrnně vybrána od ekonomických subjektů a jednotlivců v ČR a v EU za posledních 5 roků (v jednotlivých rocích a souhrnně).*
5. *Které projekty k ochraně klimatu na Zemi byly z vybraných peněz financovány, v jaké hodnotě a s jakým efektem v ČR a jinde ve světě.*
6. *Co dalšího se z takto vybraných peněz financuje.*

K Vaší žádosti o informace sdělujeme:

Pokud jde o obecnější úvahy uvedené v úvodu Vaší žádosti, skutečnost, že dochází ke změně klimatu a že tento proces je v zásadní míře způsobený lidskou činností, je prokázáno řadou (řádově desítkami tisíc) odborných studií v oblasti klimatologie, meteorologie, geologie, fyziky, geografie a dalších vědních oborů. Na tomto poznání existuje vědecký konsenzus, reprezentovaný např. ve zprávách IPCC (nejnovější 6. hodnotící zpráva IPCC: <https://www.ipcc.ch/assessment-report/ar6/>). Výzkum prokazující průběh změny klimatu a její důsledky je založený na sledování dlouhodobých procesů například na základě složení ledovců či hornin. Je spolehlivě prokázáno, že ačkoliv k jistým výkyvům klimatu docházelo i v (hluboké)

minulosti, nikdy nebyly nárůst koncentrace CO₂ v atmosféře ani související změny podnebí tak bezprecedentně rychlé a intenzivní jako v současnosti.

Význam přírodních procesů je v současnosti poněkud zastíněn uvolněním obrovského množství uhlíku, který se v minulosti ukládal stovky milionů let, při spalování fosilních paliv v průběhu posledních dvou století. Konkrétně sopky přitom přispívají k celosvětovým emisím CO₂ jen marginálně; sopečná činnost navíc produkuje množství jiných emisí než jen CO₂, zejména emise prachu, který však má na globální oteplování spíš přechodný negativní efekt, neboť než se usadí, brání průchodu slunečních paprsků atmosférou. Sopečná činnost má tak spíš jen lokální a dočasné dopady, zatímco emise CO₂ ze spalování fosilních paliv nebo emise metanu ze zemědělské činnosti působí globálně a dlouhodobě.

Nečinnost ve vztahu ke změně klimatu s sebou nese podstatné riziko pro globální ekosystémy i pro fungování lidské civilizace a společnosti tak, jak ji známe, a proto – jakkoliv řešení takto složitého problému není snadné – nezbyvá než hledat a zavádět nástroje ke snižování emisí, z nichž jedním je EU ETS.

Níže naleznete odpovědi na své otázky.

Tak tedy v souladu s první větou tohoto dopisu vás žádám o sdělení:

1. *Kdo je, a z jakého titulu – kým byl pověřen, příjemcem peněz za emisní povolenky v České republice, případně v EU, nebo jinde, kam se vybrané peníze z ČR zasílají.*

Výnosy z dražeb se zasílají na účet tzv. dražitele, kterým je za ČR společnost OTE, a.s. Následně jsou výnosy zaslány na příjmový účet Ministerstva životního prostředí a **v současnosti jsou příjmem státního rozpočtu; od roku 2026 by podstatná část výnosů z prodeje povolenek měla být příjmem přímo Státního fondu životního prostředí České republiky (SFŽP ČR).** Nakládání s povolenkami se řídí zákonem 383/2012 Sb., dražby pak probíhají podle nařízení č. 2023/2830 o dražbách povolenek.

2. *Kdo, a z jakého titulu, stanovuje cenu emisní povolenky pro ekonomický subjekt a pro individuální osobu.*

Cenu povolenky určuje trh – podobně jako cenu energetických surovin (ropy, uhlí, zemního plynu atd.). V přeneseném smyslu lze cenu chápat také jako ocenění 1 t CO₂, respektive environmentální škody způsobené emisemi, společností, které vyplývá z nastaveného mechanismu obchodování s emisemi. Členské státy se dohodly, že budou problém emisí CO₂ řešit tržním mechanismem (alternativami by mohly být například uhlíková daň nebo regulace nařizující snižování emisí), zavedly za tímto účelem tržní systém, který množstvím povolenek uvolňovaných na trh kopíruje dojednaný cíl snížení emisí, a v rámci tohoto systému je v dražbách či na sekundárním trhu dosahováno určité ceny. Parametry trhu (např. roční množství uvolňovaných povolenek,

regulační mechanismy, pravidla bezplatné alokace aj.) jsou nastaveny právními předpisy přijatými v rámci unijního legislativního procesu, na němž se podílejí Evropská komise, členské státy zastoupené svými delegacemi (na nejvyšší úrovni ministry a šéfy vlád) a Evropský parlament, zejména pak směrnici o EU ETS a souvisejícími přímo použitelnými předpisy (nařízení o monitorování a vykazování emisí, o fungování unijního rejstříku, o dražbách, o bezplatné alokaci aj.).

3. Jakého cíle se chce prodejem emisních povolenek dosáhnout.

Množství povolenek uvolňovaných na trh kopíruje unijní cíle snížení emisí CO₂, konkrétně do roku 2030 jde **o cíl snížení emisí o 62 % oproti úrovni z roku 2005**. Tedy i množství povolenek v systému se v roce 2030 sníží o 62 % a klesá tak nabídka na trhu, který formuje cenu povolenky. Cílem je dosáhnout snížení emisí. EU ETS slouží jednak jako motivace pro snižování emisí, kdy vyšší emise představují také vyšší náklady, a jednak jako zdroj prostředků na dekarbonizaci (výnosy z dražeb).

4. Jak velká částka byla za emisní povolenky souhrnně vybrána od ekonomických subjektů a jednotlivců v ČR a v EU za posledních 5 roků (v jednotlivých rocích a souhrnně).

ČR nemá příjmy přímo z emisních povolenek, které vyřazují z obchodování společnosti provozující zařízení zařazená v EU ETS v ČR. Provozovatelé zařízení si totiž nekupují povolenky od ČR – část mají alokovanou zdarma a zbytek si můžou nakoupit buď v aukcích (kde draží všechny členské státy dohromady a anonymně), nebo na sekundárním trhu od zprostředkovatelů. Příjmem ČR jsou výnosy z dražeb povolenek z jejího dražebního podílu, které činí **za období 2020-2024 celkem 85 917 982 383,52 Kč**. Pokud jde o množství povolenek, které museli vyřadit z obchodování provozovatelé zařízení v ČR za své vykázané emise, za období **2020-2024 je to 256 631 755 t CO₂ (= množství povolenek)**, přičemž **69 557 302 povolenek získali provozovatelé zařízení v uvedeném období zdarma** v rámci mechanismu bezplatné alokace.

5. Které projekty k ochraně klimatu na Zemi byly z vybraných peněz financovány, v jaké hodnotě a s jakým efektem v ČR a jinde ve světě.

Konkrétně v ČR jde zejména o provozní **podporu obnovitelných zdrojů energie v gesci Ministerstva průmyslu a obchodu a program Zelená úsporám** (později Nová zelená úsporám) na podporu zvýšení energetické účinnosti budov.

6. Co dalšího se z takto vybraných peněz financuje.

Výnosy z dražeb povolenek lze využít na **účely uvedené v čl. 10 odst. 3** směrnice 87/2003/ES, které zahrnují zejména podporu obnovitelných zdrojů energie, podporu

energetické účinnosti, adaptaci na změnu klimatu, zachycování uhlíku v přírodě, sociální opatření nebo podporu nízkoemisní mobility (např. železnice nebo obecně hromadná doprava). Na tato opatření pak může směřovat využití výnosů z EU ETS v ostatních státech, Více k tématu viz web Evropské agentury pro životní prostředí: <https://www.eea.europa.eu/en/analysis/indicators/use-of-auctioning-revenues-generated>.

Kromě dražeb povolenek ze svého dražebního podílu ČR využívá také **Modernizační fond**, kam vložila část svých povolenek. Modernizační fond je klíčový finanční nástroj ČR pro podporu projektů, které přispívají ke snižování emisí skleníkových plynů a k přechodu na nízkouhlíkové hospodářství. Fond je financován z výnosů z dražeb emisních povolenek v rámci systému EU ETS a zaměřuje se zejména na modernizaci energetiky, podporu obnovitelných zdrojů energie, zvyšování energetické účinnosti a rozvoj čisté mobility. Díky prostředkům z Modernizačního fondu byly v České republice podpořeny stovky projektů, například výstavba nových fotovoltaických elektráren, modernizace tepláren na bezemisní technologie nebo investice do úspor energie v průmyslových podnicích a veřejných budovách. Přínosem těchto projektů je jak snížení emisí CO₂, tak i posílení energetické bezpečnosti a snížení závislosti na fosilních palivech. Z Modernizačního fondu jsou financovány také desítky tisíc projektů pro domácnosti z programu Nová zelená úsporám.

Odhadované úspory emisí jsou vyčísleny ve výročních zprávách SFŽP ČR, např. za rok 2024 pro modernizační fond jsou k dispozici na straně 158: <https://www.sfzp.cz/o-sfzp-cr/vyrocnizpravy/detail-vyrocnizpravy/?id=59>.

Přehled všech schválených i podpořených projektů, včetně výše podpory a očekávaných efektů, je k dispozici na webových stránkách SFŽP ČR: [Seznam schválených projektů](#) a [Galerie realizovaných projektů](#).

S pozdravem

PhDr. Martin Kocanda, Ph.D.

ředitel odboru koordinace a podpory
státní služby a resortních organizací
a zástupce státní tajemnice
podepsáno elektronicky